

Piezīmes un atsaucis valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1929
Sugas nosaukums	Aradus angularis
Eksperts	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts	19.06. 2024.
Vispārējas piezīmes	<p>Degumu mizasblakts sastopamība Latvijā zināma kopš suga tika konstatēta Garkalnes apkārtnē.</p> <p>Pašlaik, joprojām, Latvijā sugas sastopamība apstiprināta tikai vienā atradnē, ĪADT Garkalnes meži. D.Telnovs 2010. gadā konstatēja vienu sugas īpatni (nepubl. dati).</p> <p>Turpmāki sugas mērķtiecīgi meklējumi 2018. gada sezonā Latvijas teritorijā nav sekmējušies ar atrašanu (Vilks, 2019).</p> <p>A. angularis dzīvo zem mizas uz apdegušo un mirstošo egļu un priežu stumbriem un, iespējams, arī uz mizas gabaliem, kas nokrituši no koka (Helioevaara un Vaisanen 1983). Šī suga sastopama tikai izdegušos mežos, galvenokārt uzreiz pēc ugunsgrēka vai vienu vai ilgākais četrus gadus pēc ugunsgrēka (Wikars 2006, Heikkala et al. 2017). Atsevišķi eksemplāri ir atrasti sešus līdz astoņus gadus pēc ugunsgrēka (Wikars 2006, ArtDatabanken 2019). Iespējams, ka sugai ir īpaša priekšroka stumbriem siltās un saulainās vietās.</p> <p>Zviedrijas un Somijas Sarkanajā grāmatā tā ir iekļauta kā jūtīga (Vulnerable) suga (Gärdenfors 2000, Rassi et al. 2001). Zviedrijā un Somijā suga ir konstatēta uz izdegušiem koku stumbriem līdz pat trīs gadu periodā pēc meža ugunsgrēkiem (Helioevaara un Vaisanen 1983, Pettersson un Nilsson 1986, Heiss un Péricart 2007, Hagglund et al. 2015, Heikkala et al. 2017), tāpēc tā tiek klasificēta kā pirofilā suga (Wikars 1992, 1997). Tiek pieņemts, ka pirofilās Aradidae sugas ir atkarīgas no ar ugunsgrēku saistītām askomicētu sēnēm, kas ir degumu pioniersugas (Wikars, 1997). Precīzas A. angularis saimnieksēnes joprojām nav zināmas.</p> <p>Ziņojumā Eiropas Komisijai par ES nozīmes biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā par 2013.-2018. gada periodu, datu trūkuma dēļ sugas izvērtējums netika iekļauts. Balstoties uz pašreiz pieejamo informāciju nav iespējams veikt precīzu populācijas lieluma aprēķinu un noteikt reālu populācijas blīvumu.</p>

	Kvantitatīvi pētījumi par deguma mizasblakts populācijas lielumiem un tās izmaiņām nav veikti. Populācijas lielums, stāvoklis un tendences nav zināmi.
--	--

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	Na
	Popunit	Na
	Min	Na
	Max	Na
HDV	Popunit	Na
	Quality & Date	Na
	Min	Na
	Max	Na
	Trend period	Na
	Trend	Na
	Mag_min	Na
	Mag_max	Na
	Habitat period	Na
	Trend	=
	Popunit_final	Na
	Min_final	Na
	Max_final	Na
	Trend 1993–2006	Na
CV	Date	Na
	Popunit	Na
	Min	Na
	Max	Na
	Value	Na
	Type	Na
	Popunit_alt	Na
	Min_alt	Na
	Max_alt	Na
	Value_alt	Na
	Type_alt	Na
	Method	Na
	Trend period	Na
	Trend	Na
	Mag_min	Na
	Mag_max	Na
	Method	Na
	Habitat period	Na
	Trend	Na
	Method	Na
	Popunit_final	Na
	Min_final	Na (Nav pieejami sugas sastopamības aktuālie dati)
	Max_final	Na (Nav pieejami sugas sastopamības aktuālie dati)

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Trend 2007–2018	Na (Nav iespējams noteikt)
	Dati_FRR	
REF	Area	Na
	Period	Na
HDV	Area	Na
	Quality & period	Na
	Trend	Na
	Magnitude	Na
	Area_final	Na
	Trend 1993–2006	Na
CV	Area	Na
	Period	Na
	Trend	Na
	Trend_method	Na
	Area_final	0 km ²
	Trend 2007–2018	Na
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	Na
	1. Klimata pārmaiņas	Na
	2. LV populācijas nozīmība	Na
	3. Populāciju izolācija	Na
	4. Negatīvie faktori	Na
	5. Negatīvas tendences	Na
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	Na
	1. Klimata pārmaiņas	Na
	2. LV populācijas nozīmība	Na
	3. Populāciju izolācija	Na
	4. Negatīvie faktori	Na
	5. Negatīvas tendences	Na

Literatūra un informācijas avoti

ArtDataBanken 2019. Artbestämning, Spetshörnad barkskinnbagge *Aradus angularis* <https://artfakta.se/artbestamning/taxon/aradus-angularis-100379>. Referred to on 05 March 2021.

Gärdenfors U. (Ed.) 2000. The 2000 Red List of Swedish species. SLU, Uppsala
Hagglund R, Hekkala AM, Hjalten J, Tolvanen A (2015) Positive effects of ecological restoration on rare and threatened flat bugs (Heteroptera: Aradidae). Journal of Insect Conservation 19: 1089–1099. <https://doi.org/10.1007/s10841-015-9824-z>

Heikkala O., Martikainen P., Kouki J., Didham R., Barton P. 2017. Prescribed burning is an effective and quick method to conserve rare pyrophilous forest-dwelling flat bugs. *Insect Conservation and Diversity* 10: 32–41. <https://doi.org/10.1111/icad.12195>

Heiss E, Péricart J. 2007. Hémiptères Aradidae, Piesmatidae et Dipsocoromorphes. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, Paris, 509 pp.

Helioevaara K., Vaisanen R. 1983. Environmental changes and the flat bugs Heteroptera Aradidae and Aneuridae distribution and abundance in Eastern Fennoscandia. *Annales Entomologici Fennici* 49: 103–109.

Pettersson R.B., Nilsson A.N. 1986. Records of flat bugs Heteroptera Aradidae from Northern Sweden with *Aradus angularis* new record for the country. *Entomologisk Tidskrift* 107: 112–114.

Rassi P., Alanen A., Kanerva T., Mannerkoski I. (Eds) 2001. The Red List of Finnish Species. Ministry of the Environment & Finnish Environment Institute, Helsinki.

Vilks K. 2019. Latvijas Vides aizsardzības fonda projekta (Reģ.nr. 1-08/160/2018) “Īpaši aizsargājamo kukaiņu sugu un to dzīvotņu inventarizācija biotopu direktīvā iekļauto sugu un biotopu aizsardzības stāvokļa izvērtējuma kontekstā” gala atskaite. Rīga. 40 lpp.

Wikars L.O. 1992. Skogsbränder och insekter. *Entomologisk Tidskrift* 113: 1–11.

Wikars L.O. 1997. Effects of forest fire and the ecology of fire-adapted insects. *Acta Universitatis Upsaliensis* 272, 35 pp.

Wikars L.O. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Naturvårdsverket, Stockholm, 77 pp.